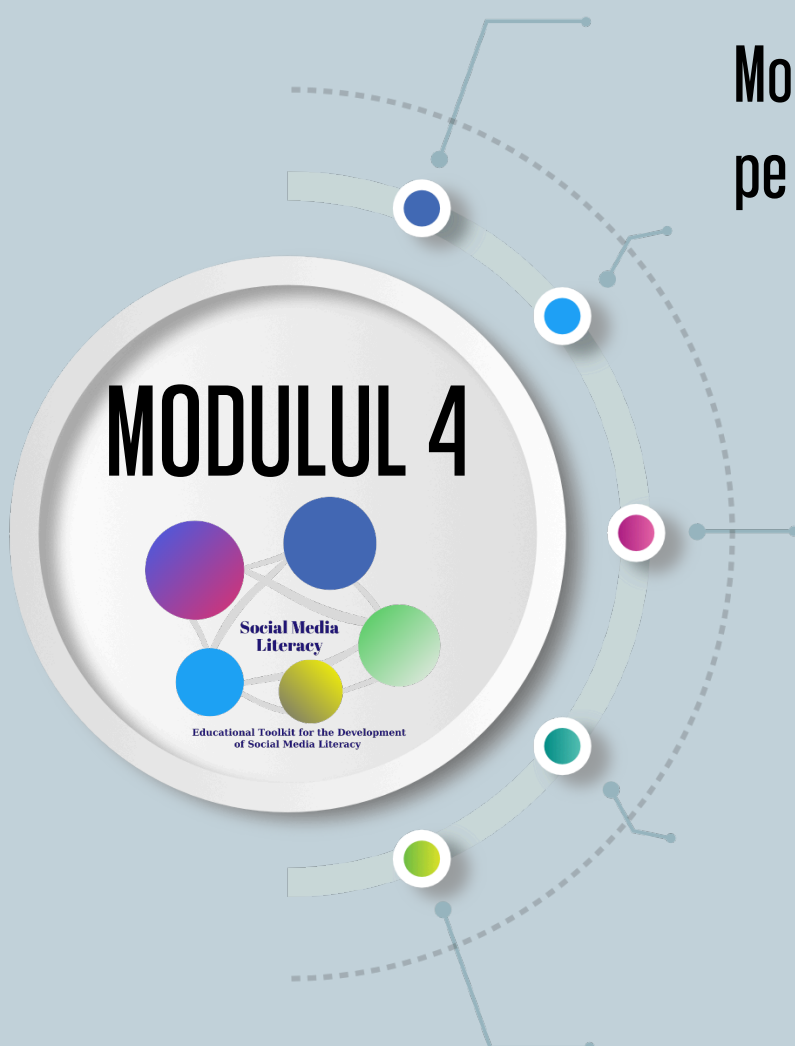

Suport de curs pentru dezvoltarea educației social media în școală

Utilizarea instrumentelor social media în activitățile de învățare

Proiectarea activităților de învățare care includ utilizarea social media

La ce să te aștepți când utilizezi social media în proiectarea activităților de învățare

Modelul de învățare bazat pe utilizarea social media

Cofinanțat prin
programul Erasmus+
al Uniunii Europene

Erasmus+ ref.no. 2019-1-R001-KA201-063996

Conținutul prezentului material reprezintă responsabilitatea exclusivă a autorilor, iar Agenția Națională și Comisia Europeană nu sunt responsabile pentru modul în care va fi folosit conținutul informației.

Scopul modulului

După ce ne-am putut face o imagine de ansamblu despre ce presupune învățarea digitală și mai ales despre ce înseamnă social media și social media literacy, pasul următor, absolut firesc, este acela de a integra elemente din zona social media în activitățile propriu-zise cu elevii, fie că este vorba despre activități didactice sau extrașcolare. Desigur, acest lucru poate fi făcut intuitiv și spontan atunci când ne vine la îndemână și considerăm că diferite canale social media pot fi utilizate în mod creativ în cadrul lecțiilor, însă, în timp este util să ne raportăm la un model de învățare ce face referire la utilizarea social media în procesul didactic.

Fie că alegem să utilizăm social media pentru a gestiona colectivul de elevi sau pentru a facilita realizarea unor anumite proiecte sau pur și simplu pentru a ne face lecțiile mai atractive, este important ca acest lucru să se întâmple atât în concordanță cu scopurile didactice urmărite, cât și în conformitate cu bunele practici de utilizare a social media. Acest lucru presupune ca, pe lângă formarea de competențe în domeniul disciplinei predate să avem în vedere și existența sau formarea de competențe legate de educația social media, absolut necesare pentru a utiliza în mod corect și responsabil orice platformă din zona social media. Având la dispoziție câteva repere clare în ceea ce privește alegerea instrumentelor potrivite, precum și gestionarea procesului de utilizare a acestora, familiarizarea cu prezența social media în activitatea cu elevii va deveni ceva absolut firesc.

Număr de ore: 4h

(la care se pot adăuga ore de practică și de analiză a implementării la clasă)

Rezultatele învățării

După parcurgerea acestui modul, profesorii vor fi capabili:

- să utilizeze diferite instrumente din social media în procesul didactic;
- să selecteze diferite instrumente din social media și să le utilizeze în clasă ca instrumente educaționale, conform nevoilor elevilor;
- să dezvolte, să integreze și să re-elaboreze conținut digital care poate fi distribuit prin intermediul canalelor social media (texte, fotografii, video, etc.) în acord cu necesitățile educaționale ale elevilor;
- să elaboreze designuri de activități didactice în care să utilizeze social media;
- să utilizeze instrumente social media pentru a predă despre diverse elemente ce au legătură cu educația social media, precum identificarea de fake news, probleme legate de copyright, etc.
- să utilizeze instrumente social media pentru a identifica diverse tipuri de informații: reclame, propagandă, dezinformare, etc.

Material de formare

01. Utilizarea instrumentelor social media în activitățile de învățare

Utilizarea instrumentelor social media în activitățile educative este o alegere pe care profesorul o face în mod asumat, în cunoștință de cauză și ținând seama de mai mulți factori pe care i-am enumerat în modulele anterioare ale prezentului curs. Chiar dacă nu este un demers ușor, ci unul complex, ce implică numeroase riscuri, a alege să utilizezi constant social media în clasă poate deveni un mod inovativ de a predă și de a-i face pe elevi să fie atrași de materia pe care o predai. În plus, așa cum am subliniat, utilizarea constantă a social media în școală permite o mai bună ancorare a subiectelor predate în realitatea în care tinerii trăiesc.

Ca orice demers didactic și acesta necesită anumiți pași pe care profesorul trebuie să îi facă pentru ca rezultatele să fie cele așteptate. Dincolo de atractivitatea ideii în sine, de eficiența didactică a tehnologiei, dincolo de dorința de a fi în pas cu necesitățile reale ale eleviilor, profesorul nu trebuie să scape din vedere imaginea de ansamblu. De aceea decizia de a utiliza instrumentele social media în clasă, indiferent de scopul inițial și de context, trebuie să fie urmată de o coroborare a obiectivelor de învățare urmărite pe termen scurt cu cele pe termen lung, prin raportare la materia de studiu a disciplinei respective. Desigur, a folosi social media în lecții poate fi un lucru interesant și spontan, însă atunci când ne propunem ca acest demers să fie unul constant, prin care să dezvoltăm și competențe de educație media, atunci ar trebui să introducem și în proiectarea activității didactice această componentă. Vom ajunge astfel să creăm un model de învățare bazat pe utilizarea de instrumente social media, un model care să implice deopotrivă dezvoltarea de competențe specifice disciplinei pe care o predăm, concomitent cu competențe specifice domeniului educației media.

02. Proiectarea activităților de învățare care includ utilizarea social media

A proiecta activități didactice care includ utilizarea instrumentelor social media nu este neapărat un proces dificil. Este însă un pas necesar și extrem de important în reușita demersului care nu trebuie făcut haotic, ci sistematic. Putem pleca de la un proiect didactic clasic, pe care orice profesor îl are în portofoliul personal. Tot ce avem de făcut este să inserăm câteva elemente ce vizează instrumentele social media folosite și corelarea utilizării lor cu ceea ce urmărim ca finalitate educațională. Înainte de a face acest lucru, aveți în vedere câteva etape care dau coerență demersului.

1. **Motivația** - este extrem de important să știm de ce vrem să utilizăm un instrument sau altul bazat pe social media și ce anume urmărim prin asta. O motivație clară ne va ajuta să proiectăm eficient activitatea.

2. **Corelarea cu programa școlară** - oricât de mult ne-ar plăcea să facem lucrurile cum vrem noi, nu trebuie să uităm că demersul nostru educațional se raportează la o programă. Prin urmare, înainte de a proiecta o activitate în care folosiți instrumente social media, corelați-vă intențiile cu conținuturile din programa școlară și cu competențe vizate de aceasta.

3. **Crearea parcursului didactic** - este practic partea esențială a elaborării proiectului de lecție bazat pe utilizarea social media. Gândiți-vă cum veți utiliza instrumentul ales, în ce moment al lecției, care este ponderea exercițiilor ce îl implică, ce aveți de făcut, ce au elevii de făcut. Cu cât vă este mai clar dumneavoastră ce urmăriți, cu atât implementarea la clasă va fi mai ușoară și elevii vor ști, la rândul lor ce au de făcut.

4. **Proiectarea propriu-zisă** - scrieți un proiect simplu, concis, dar care să conțină suficiente informații astfel încât să vă ajute în primul rând pe dumneavoastră să aveți imaginea clară a fiecărui pas al activității, precum și imaginea de ansamblu. Imaginați-vă că scrieți proiectul pentru un profesor care nu știe despre ce este vorba în activitatea respectivă.

După implementarea la clasă este extrem de important să reflectați, eventual împreună cu elevii, asupra demersului. Cereți feedback elevilor pentru a înțelege dacă nevoile lor au fost satisfăcute și pentru a ști ce ați putea face mai bine data viitoare.

Mai jos propunem un model de scenariu didactic care implică utilizarea instrumentelor social media în clasă. Scenariile didactice pe care le propunem ca resurse educaționale deschise în cadrul

obiectului intelectual O5 din cadrul toolkitului ETDSML au la bază acest model. Toate scenariile au fost implementate la clasă de profesorii membri ai echipei de proiect, precum și de către alți profesori, participanți la workshopurile derulate în cadrul proiectului nostru.

Scenariu didactic ce implică utilizarea social media în clasă

Titlul activității	Numele activității ar trebui să fie în acord cu planificarea calendaristică a lecțiilor (dacă este vorba despre o activitate curriculară) sau un titlu relevant dacă este o activitate extracurriculară. Încercați să includeți în titlu elementul din social media folosit, pentru a da un plus de atractivitate și pentru a stârni curiozitatea.
Tipul activității	Precizați dacă este o activitate curriculară sau una extracurriculară. În primul caz, puteți preciza și ce tip de lecție este (de predare, recapitulativă, de evaluare, proiect, etc.)
Vârsta elevilor (clasa)	Precizați vârsta elevilor/ clasa pentru care este potrivită activitatea. În cazul în care este vorba de o activitate potrivită pentru mai multe grupe de vârstă, precizați acest lucru.
Domeniu/ disciplină de studiu	Dacă este o activitate didactică, precizați disciplina de studiu. Dacă este o activitate extrașcolară, precizați domeniul în care ar putea fi integrată (spre exemplu: cetățenie activă, drepturile omului, artă, dezvoltare personală, etc.)
Durata	Precizați durata activității, iar dacă este o activitate ce presupune mai multe părți, specificați acest lucru.
Instrumente Social Media utilizate	Precizați instrumentele social media care vor fi utilizate efectiv în desfășurarea activității.

Rezultatele învățării/ competențe dezvoltate (din punctul de vedere al domeniului abordat)	Aveți în vedere competențele urmărite/ rezultatele așteptate de la această activitate, din punctul de vedere al disciplinei de studiu în care se încadrează activitatea sau din punctul de vedere al domeniului extracurricular (dacă este vorba despre o activitate extrașcolară).
Rezultatele învățării/ competențe dezvoltate (din punctul de vedere al educației social media)	Gândiți-vă ce competențe de educație social media vor dobândi elevii în urma activității și ce vă propuneți să îi învățați despre social media prin această activitate.
Descrierea activității (pas cu pas)	Descrieți pas cu pas activitatea propriu-zisă, încercând să o împărțiți în 5 - 6 secvențe clare, astfel încât în momentul în care o implementați să aveți clară în minte imaginea pașilor pe care îi aveți de urmat.
Metode/ strategii	Numiți metodele didactice pe care le veți folosi și explicați cum le veți adapta demersului inovativ.
Instrumente de evaluare utilizate	Gândiți-vă cum veți evalua prestația elevilor din timpul activității. Ce anume urmăriți să evaluați cu precădere prin această activitate? Desigur, elementele ce țin de disciplina predată vor avea prioritate, însă nu neglijați componenta de educație social media și încercați să introduceți în exercițiile/ criteriile de evaluare și itemi ce țin de competențele media.
Reflecție Trucuri pentru o activitate reușită	După ce implementați activitatea este foarte util să aveți un moment de reflecție, în care să meditați la ce a mers bine și la ce ar putea fi îmbunătățit, din perspectiva utilizării social media. Notați-vă observații, idei care să ajute la o implementare și mai bună a scenariului de activitate într-un alt context.

Mai jos vă propunem un template pe care îl puteți utiliza pentru o imagine mai clară a a demersului, printr-un design special conceput în acest scop.

Titlul activității	Subiect/disciplină	Tip de lecție
Vârsta elevilor	Durata	Instrumente Social Media
Rezultatele învățării		Metode/strategii utilizate
Descriere		

Modelul de învățare bazat pe utilizarea social media

Evaluare

Resurse

Sfaturi utile

Iată și un exemplu concret de scenariu didactic, proiectat și aplicat la clasă de către 3 dintre profesorii din echipa de proiect, care și-au propus să utilizeze instrumente social media pentru a discuta la disciplina „Educație civică” despre dezinformare și consecințele ei.

Titlul activității	Subiect/disciplină	Tip de lecție
<ul style="list-style-type: none"> • Adevărat sau Fals?! 	<ul style="list-style-type: none"> • Educație civică 	<ul style="list-style-type: none"> • Curriculară (activitate multidisciplinară)
Vârsta elevilor	Durata	Instrumente Social Media
<p>de la 7 la 18 (poate fi adaptat)</p>	<p>50 min</p>	<p>www.menti.com (activitate de încălzire) www.youtube.com www.tineye.com (pentru a detecta fake news în fotografii) - opțional</p>
Rezultatele învățării		Metode/strategii utilizate
<ul style="list-style-type: none"> ✓ să verifice informațiile din mai mult de 2 surse ✓ să devină conștienți de existența știrilor false și de diferitele tipuri de știri false ✓ să verifice sursele de încredere ✓ să înțeleagă mecanismele rețelelor sociale 		<ul style="list-style-type: none"> ✓ brainstorming ✓ dezbatere ✓ deconstrucția unui mesaj mediatic ✓ clasă inversată
Descriere		

Pasul 1: Brainstorming/ Mentimetru : Scrieți un cuvânt care să descrie ce înseamnă pentru dumneavoastră știrile false. Profesorul prezintă Lista de verificare și explică pașii de analiză a știrilor și împarte elevii în grupuri.

Pasul 2: Știți că este important să recunoașteți dezinformarea? De ce?

Materiale care trebuie analizate:

Ted Talk - **How fake news does real harm**

False Information vs Fake News

Pasul 3: Adevărat sau fals? Analizați videoclipurile și explicați algoritmul pe care l-ați folosit pentru a stabili dacă informația este corectă sau falsă. Fiecare grup va analiza un videoclip și va explica pas cu pas ce a făcut pentru a stabili valoarea informației: știre sau știre falsă.

Evaluare

- 1.Ce surse ați verificat?
- 2.Ce înseamnă dezinformare?
- 3.Completați propoziția: Știrile false sunt ...

Accesați linkul - [Forms](#)

Resurse

- ✓ <https://www.theglobeandmail.com/community/digital-lab/fake-news-quiz-how-to-spot/article33821986/>
- ✓ <https://www.webwise.ie/teachers/what-is-fake-news/>
- ✓ https://www.ted.com/talks/stephanie_busari_how_fake_news_does_real_harm

Tips & Tricks

- ✓ Folosiți materiale adecvate, adaptate la nevoile grupului.
- ✓ Încurajați-i pe elevi să vorbească și să își susțină opiniile.
- ✓ Încercați să găsiți "locuri" pentru a infuza conceptele de social media în disciplinele dumneavoastră.

Learning Snacks

La ce să te aștepți când utilizezi social media în proiectarea activităților de învățare

Utilizarea social media în clasă este, după cum spuneam, un demers pe cât de interesant și creativ, pe atât de complex în ceea ce privește gestionarea unor aspecte ce țin mai degrabă de domeniul educației media decât de pedagogie, didactică sau predarea unei discipline anume. De modul în care sunt gestionate aceste aspecte depinde în mare măsură și reușita unei astfel de activități.

Din experiența noastră legată de implementarea la clasă a unor activități care implică utilizarea social media, am alăcut o listă cu aspecte de care ar trebui să țineți cont în proiectarea acestor activități:

- ✓ Alegeți instrumentul social media în funcție de tipul de lecție și de conținutul predat și nu invers;
- ✓ Formulați-vă clar motivul pentru care alegeți să utilizați social media în clasă;
- ✓ Luați-vă toate măsurile de precauție în ceea ce privește respectarea reglementărilor de protecție a datelor și a altor reglementări specifice școlii dumneavoastră;
- ✓ Stabiliți și obiective ce vizează educația media, pe lângă cele specifice disciplinei;
- ✓ Fixați-vă obiective SMART și încercați să le atingeți treptat;
- ✓ Alocați suficient timp explicării sarcinilor de lucru ce vizează utilizarea social media astfel încât elevii să nu fie distrași;
- ✓ Dacă simțiți că se creează haos în timpul activității, nu vă descurajați, observați ce nu funcționează pentru a îmbunătăți data viitoare;
- ✓ Atunci când proiectați activitatea alocați timp pentru reflecție pe marginea utilizării social media;
- ✓ Cereți întotdeauna feedback de la elevi;
- ✓ Gândiți sarcinile de lucru astfel încât partea legată de educația social media să fie orientată spre zona practică;

- ✓ Gestionați discuțiile astfel încât să ajungeți la contexte care le sunt familiare elevilor pentru ca ei să înțeleagă ce vreți să le transmiteți;
- ✓ Clarificați-le elevilor conceptele legate de educația social media atunci când este necesar și asigurați-vă că le-au înțeles;
- ✓ Pentru a fixa cunoștințele legate de educația media repetați activitatea sub altă formă, în legătură cu o alte teme de studiu;
- ✓ Nu vă așteptați să vă iasă totul perfect din prima, practica constantă vă va arăta care sunt cele mai bune soluții atunci când vreți să creați un model de învățare bazat pe utilizarea instrumentelor social media;

Evaluarea activității

Cel mai potrivit mod de a evalua activitatea acestui modul este ca profesorii care parcurg modulul să proiecteze o lecție care să implice utilizarea a cel puțin unui instrument social media și să o implementeze la clasă. Este foarte important ca după implementare să aibă loc un proces de reflecție, pentru a vedea ce anume a funcționat și ce ar trebui îmbunătățit în demersul implementat.

Resurse

- <https://globaldigitalcitizen.org/social-media-teaching-tips>
- https://www.researchgate.net/publication/268209358_Social_Media_Use_in_the_Classroom_Pedagogy_Practice
- <https://www.uagc.edu/blog/using-social-media-as-a-learning-tool>
- <https://www.teachthought.com/technology/social-media-sites-for-education/>
- <https://www.schoolology.com/blog/why-you-should-be-using-social-media-teaching-tool>
- <https://zesium.com/how-to-incorporate-social-media-in-classrooms/>
- <https://degree.astate.edu/articles/k-12-education/innovate-classroom-with-social-media.aspx>
- <https://teaching.utoronto.ca/resources/teaching-with-social-media/>

